

Krajowa Rada Komornicza

ul. Szpitalna 4/10 | 00-031 Warszawa | tel. 22 827 71 13 | faks 22 827 29 76 | krk@komornik.pl | www.komornik.pl

Warszawa, dnia 12 marca 2018 r.

KRK/V/734/17

Szanowny Pan

Stanisław Gogacz

Przewodniczący Komisji Ustawodawczej

ul. Wiejska 6

00-902 Warszawa

Szanowny Pan

Robert Mamątow

Przewodniczący Komisji Praw

Człowieka, Praworządności i Petycji

ul. Wiejska 6

00-902 Warszawa

Szanowni Panowie Przewodniczący,

W imieniu Krajowej Rady Komorniczej, będącej reprezentantem komorników sądowych (art. 83 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji, Dz. U. z 2017 r., poz. 1277 ze zm.) w związku z pracami legislacyjnymi Komisji Senackich nad ustawami uchwalonymi przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 28 lutego 2018 r. o komornikach sądowych (druk senacki 740) i o kosztach komorniczych (druk senacki 741), tj. ustawami dotyczącymi egzekucji sądowej i funkcjonowania sądowych organów egzekucyjnych, zwracam się z uprzejmą prośbą o podjęcie niezbędnych działań interwencyjnych zmierzających do poprawy przyjętych rozwiązań prawnych, a przez to zapewnienie komornikom sądowym należytych warunków umożliwiających im prawidłowe wykonywanie obowiązków służbowych.

W szczególności interwencji wymaga przyjęta w dniu **27 lutego 2018 r. poprawka do art. 29 ust. 5 projektu ustawy o kosztach komorniczych**, w której wyniku przepis art. 29 otrzymał brzmienie:

1. W razie umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela albo na podstawie art. 824 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, wierzyciela obciąża opłata stosunkowa w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania. Jeżeli jednak wierzyciel wykaże, że przyczyna umorzenia postępowania egzekucyjnego wiąże się ze spełnieniem świadczenia przez dłużnika w terminie miesiąca od dnia doręczenia dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji albo z zawarciem w tym terminie porozumienia między wierzycielem a dłużnikiem dotyczącego sposobu lub terminu spełnienia świadczenia, opłata ta obciąża dłużnika. Jeżeli spełnienie świadczenia lub zawarcie porozumienia z wierzycielem nastąpiło po upływie miesiąca od dnia doręczenia dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, obciąża go opłata w wysokości 10% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania.

2. Jeżeli wniosek wierzyciela, o którym mowa w ust. 1, został zgłoszony przed doręczeniem dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, opłata wynosi 100 złotych.
3. W sprawach o egzekucję świadczeń powtarzających się w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela albo na podstawie art. 824 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego dłużnika obciąża opłata stosunkowa w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.
4. W razie umorzenia postępowania egzekucyjnego z innych przyczyn niż wskazane w ust. 1 komornik pobiera od wierzyciela opłatę w wysokości 150 złotych, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 30. Opłata podlega zmniejszeniu o sumę opłat egzekucyjnych ściągniętych i obciążających dłużnika.
5. **Opłaty, o której mowa w ust. 4, nie pobiera się:**
 - 1) **od osób fizycznych dochodzących roszczeń pracowniczych lub odszkodowawczych;**
 - 2) **od jednostek samorządu terytorialnego;**
 - 3) **od podmiotów, których przedmiotem działalności:**
 - a) **nie jest działalność finansowa i ubezpieczeniowa w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1068 oraz z 2017 r. poz. 60) albo**
 - b) **jest działalność finansowa i ubezpieczeniowa w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej, o ile są wierzycielami pierwotnymi, a wierzytelność nie była przedmiotem obrotu**

– pod warunkiem, że postępowanie egzekucyjne zostało wszczęte przed upływem dwóch lat od powstania tytułu egzekucyjnego obejmującego daną wierzytelność.
6. Przepisu ust. 1 zdanie pierwsze nie stosuje się do wierzyciela będącego jednostką samorządu terytorialnego.
7. W celu pobrania opłat, o których mowa w ust. 1–4, komornik wydaje postanowienie.

Przepis przyjęty w tym kształcie jest wynikiem próby naprawienia tej regulacji po poprawce przyjętej w dniu 26 stycznia 2018 r. przez Komisję Sprawiedliwości i Praw Człowieka, jednakże poprawka ta niewiele wniosła. Bez wątplenia przyjęte ostatecznie rozwiązanie będzie miało wpływ na koszty dochodzenia należności przez podmioty, których przedmiotem działalności jest działalność finansowa i ubezpieczeniowa w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej, ale **w żaden sposób nie wpłynie na finansowanie służby zdecydowanej większości komorników w kraju**, a taki był pierwotny cel tej regulacji. Należy wskazać, że podmioty wskazane w ww. przepisie współpracują z niewielką grupą komorników. Po wejściu w życie nowych ustaw będzie to grupa nie większa niż ok. 300 komorników, zatem regulacja ta pozostanie bez wpływu na sytuację pozostałych 1400 kancelarii. Nawet gdyby przyjąć, że wierzyciele, których przedmiotem jest działalność finansowa i ubezpieczeniowa kierowałyby sprawy egzekucyjne do wszystkich komorników w kraju, tylko w niewielkim stopniu powiększyłyby się udziały opłaty końcowej w całkowitym przychodzie komornika.

Ponadto należy podnieść, że z tak przyjętej regulacji wynika, iż w istocie w **większości przypadków** opłata końcowa w wysokości 150 zł, która pierwotnie miała być pobierana od wierzycieli w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego w innych przypadkach niż określonych w ust. 1, a która miała zagwarantować organom egzekucyjnym częściowe choćby pokrycie wydatków związanych z prowadzoną egzekucją, **nie będzie przysługiwać**. Jest bowiem rzeczą oczywistą, że zdecydowana większość wniosków o egzekucję kierowana jest niezwłocznie po powstaniu tytułu egzekucyjnego. Wprowadzona zmiana, która w sposób oczywisty rzutuje na możliwość uzyskiwania przez komorników sądowych środków na prowadzenie egzekucji i na zdolność do prawidłowego funkcjonowania aparatu egzekucji sądowej, **nie została poprzedzona jakimikolwiek analizami czy symulacjami skutków jej przyjęcia**.

Tymczasem z analizy przeprowadzonej przez Krajową Radę Komorniczną wynika, że **przepis art. 29 ust. 5 ustawy w przyjętym brzmieniu wyłączy możliwość pobierania tzw. „opłaty końcowej” średnio w 70% spraw, a w niektórych kancelariach odsetek ten sięgnie nawet 90%**. Przyjęcie takiego rozwiązania, bez jednoczesnego zapewnienia innego źródła finansowania egzekucji, oznaczać będzie dramatyczne zachwianie zdolności pozyskiwania przez sądowe organy egzekucyjne środków niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania i wykonywania zadań z zakresu egzekucji sądowej, co wpłynie znacząco na wydolność i skuteczność działania tych organów.

Przyjęte pierwotnie w projekcie ustawy rozwiązania, poparte wnioskami wpływającymi z opracowania firmy PwC (pt. „*Wpływ planowanych zmian w opłatach komorniczych i opodatkowaniu komorników na wyniki kancelarii*”) zapewniać miały przychody z „opłaty końcowej”, o której mowa w art. 29 ust. 4 ustawy, sięgające około 30% całkowitego przychodu kancelarii komorniczych. Przyjęta *ad hoc* poprawka w praktyce zupełnie pozbawia komorników możliwości pozyskiwania środków z tego tytułu. Korekta dokonana w dalszym procesie legislacyjnym nie odwróciła negatywnych skutków tej zmiany. W sposób oczywisty przełoży się to na zmniejszenie środków koniecznych do finansowania egzekucji i w konsekwencji doprowadzi do jej pełnej niewydolności.

Jak wykazywała Krajowa Rada Komornicza na etapie prac w Sejmie, już w pierwotnym brzmieniu projektu niezbędne było wprowadzenie korekty podstawowej stawki jednolitej opłaty egzekucyjnej do poziomu 11% dla celów zapewnienia warunków finansowych na poziomie niezbędnym dla prawidłowego funkcjonowania egzekucji sądowej. **Przyjęcie do projektu art. 29 ust. 5 w aktualnym brzmieniu wiązać się musiało z koniecznością modyfikacji stawki jednolitej opłaty egzekucyjnej do poziomu co najmniej 12%, czego jednak nie uczyniono**. Tym samym, pomimo braku należytych wpływów z tytułu opłaty podstawowej, dodatkowo komornicy pozbawieni zostali wpływów z opłaty końcowej, co musi w sposób negatywny wpłynąć na zdolność do prawidłowego wykonywania powierzonych im obowiązków.

Należy też mieć na uwadze, że opłata, o której mowa w art. 29 ust. 4 każdorazowo winna służyć pokryciu poniesionych w toku egzekucji kosztów. Przepisy określające zasady pobierania jakichkolwiek danin publicznych nie mogą różnicować sytuacji organu procesowego od sytuacji

Krajowa Rada Komornicza

ul. Szpitalna 4/10 | 00-031 Warszawa | tel. 22 827 71 13 | faks 22 827 29 76 | krk@komornik.pl | www.komornik.pl

wierzyciela. Koszty egzekucji winny być jednolicie określone dla każdego wierzyciela, bez względu na moment składania przez niego wniosku egzekucyjnego. Sposób prowadzenia egzekucji, rodzaj czynności, jakie muszą być podjęte oraz koszt takich czynności jest niezależny od czasu, jaki upłynął od powstania tytułu egzekucyjnego. Okoliczność czy egzekucja została wszczęta przed upływem dwóch lat od powstania tytułu egzekucyjnego, czy też po tym okresie, nie powinna uprzywilejowywać wierzycieli ani wpływać na sytuację organów egzekucyjnych.

Ponadto interwencja jest niezbędna **w odniesieniu do opodatkowania komorników sądowych podatkiem VAT**. W trakcie trzeciego czytania padały argumenty, że obecnie opłata egzekucyjna wynosi średnio 12,5%. W przypadku wielu szczególnie młodych komorników średnia stawka opłaty jest wyższa, gdyż nawet blisko 80% przychodu pochodzi z opłaty 15%. Przyjmując nawet za podstawę średnią stawkę opłaty stosunkowej w wys. 12,5% oznacza to, że po odliczeniu podatku VAT komornik pobiera obecnie faktycznie 10% opłaty i wiele kancelarii już w aktualnym stanie prawnym, po wliczeniu VAT w opłaty, nie ma środków na zapewnienie właściwego finansowania. W nowych ustawach opłaty egzekucyjne określono na poziomie 10%, lecz nie będą one w takiej wysokości przychodem komornika. Przychodem będzie wynagrodzenie prowizyjne komornika w stawce degresywnej od 99%-60% uzyskanych opłat, pomniejszone o wartość podatku VAT w stawce 23% i to ta kwota ostatecznie będzie mogła być wykorzystana na pokrycie kosztów funkcjonowania kancelarii. Oznacza to, że w pierwszych dwóch progach wynagrodzenia prowizyjnego w istocie faktyczna stawka opłaty pobieranej przez komornika wyniesie odpowiednio 8% w pierwszym progu i 7,7% w drugim. Takie stawki w żadnym wypadku nie zapewnią stabilnego funkcjonowania kancelarii!

Dlatego też, w imieniu całego środowiska komorniczego zwracam się z apelem o wprowadzenie do ustaw również dalszych koniecznych zmian, tj. zmierzających do wyeliminowania podatku VAT z wynagrodzenia prowizyjnego, bądź ustalenie, że określone w ustawie opłaty są wartościami netto (a wynagrodzenie prowizyjne pobierane jest od kwoty brutto), co przyniesie identyczny efekt neutralizacji podatku VAT, bądź też wprowadzenie odpowiedniej opłaty wstępnej za prowadzenie egzekucji.

Z tych względów, w imieniu komorników sądowych, zwracam się z uprzejmą prośbą o podjęcie, podczas prac Komisji Senackich, interwencji w opisanych wyżej zakresach zmierzających do zapewnienia stabilnych warunków dla funkcjonowania i finansowania egzekucji sądowej.

Z wyrazami szacunku,

Prezes
Krajowej Rady Komorniczej
Rafał Fronczek

[pismo podpisano podpisem elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego,
kwalifikowanego certyfikatu]